

STATUS FOR OFFENTLIG VEJ - INGEN AFGØRELSE

En kommunes oplysning om en vejs status som offentlig var ikke en forvaltningsretlig afgørelse, men alene en konstaterende oplysning om gældende ret. Og det også selvom vejforløbet for dele af vejen havde "skubbet sig" ind over gårdspladsen på en privat ejendom.

I brev af 18. januar 2011 har du på vegne af H P. C. T klaget over kommunens brev af 14. januar 2011 om beliggenhed og status for E vej samt eventuel nedklassificering af denne til privat fællesvej.

Du skriver bl.a., at:

- kommunen har registreret en offentlig vej hen over din klients ejendom, matr. nr. 5 b, og som ifølge tingbogen ikke findes
- kommunens afgørelse derfor er ugyldig

Du har senere uddybet klagen med fremsendelse af diverse luftkort, oversigtskort mv., jf. senest dit brev af 18. april 2011. Kommunen har efterfølgende oplyst, at de ingen yderligere bemærkninger har til sagen.

Vejdirektoratets afgørelse

Vi kan ikke tage stilling til din klage. Det skyldes, at kommunens oplysning om beliggenhed og status for E vej ikke er en forvaltningsretlig afgørelse. Vi kan heller ikke tage stilling til spørgsmålet om vejens ændrede forløb, da der er tale om et privatretligt (erstatningsretligt) spørgsmål. Da kommunen med sit brev af 14. januar 2011 endnu ikke har truffet endelig afgørelse i spørgsmålet om eventuel nedklassificering af vejen til privat fællesvej, kan vi heller ikke tage stilling til dette spørgsmål. Tilsvarende gælder spørgsmålet om afspærring af E vej, hvor kommunen (og politiet) ikke har truffet en endelig afgørelse efter vejlovens¹ eller færdselslovens² bestemmelser.

Baggrund

E vej ligger på landet og løber mellem Ø vej og S vej. Vejen er ifølge kommunen en offentlig vej, og kommunen er vejbestyrelse for vejen, jf. vejlovens § 2, stk. 5 og 6. Vejen ligger ifølge matrikelkort fra Kort- og Matrikelstyrelsen på matr. nr. 3 t (tidligere matr. nr. 3 a). Vejen er således ikke udskilt i matriklen, jf. bestemmelserne i vejlovens §§ 88 og 89. Imidlertid har vejen "skubbet sig" i marken og løber på en del strækningen over matr. nr. 5 b i stedet for. På denne del af strækningen løber vejen oven i indkørslen/adgangsvejen til og fra din klients ejendom, E vej 5, herunder tværs gennem gårdspladsen. Hvor det på ældre kort fra 1928-1940 er tydeligt, at der er to vejforløb, ét vejforløb alene over matr. nr. 3 t, dvs. venstre om E vej 5, og ét vejforløb over matr. nr. 5 b, dvs. gennem E vej 5, er der i dag alene ét vejforløb, og det over matr. nr. 5 b. Dette vejforløb er asfalteret og fremstår som ét uafbrudt vejforløb. Det oprindelige forløb venstre om matr. nr. 5 b (på matr. nr. 3 t) er derimod næsten ikke at finde i marken mere.

¹ Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009

² Lovbekendtgørelse nr. nr. 1320 af 28. november 2010.

Der er i den forbindelse ikke redegjort nærmere fra parternes side for baggrunden til vejens ændrede forløb, herunder hvornår vejen fysisk blev omlagt. Kommunen har med indsendt luftfoto dokumenteret, at vejen har haft det nuværende forløb i hvert fald siden 1967. Din klient har anmodet kommunen om at få E vej nedklassificeret, så den ikke længere er offentlig vej gennem din ejendom, E vej 5. Kommunen har hertil imidlertid oplyst, at de ændrede regler i vejloven om nedklassificering af offentlige veje til private fællesveje³ gør, at kommunen først i første kvartal af 2011 vil rejse sagen overfor kommunens teknik- og miljøudvalg, jf. kommunens brev af 24. november 2010. Efterfølgende har du vegne af din klient nægtet at anerkende eksistensen af vejen over din klients ejendom som offentlig. Du har samtidig bedt kommunen om at slette enhver form for registrering af vejen i kommunalt/offentligt register, som kommunen eller andre måtte have foretaget. Samtidig har du oplyst, at du forbeholder dig ret til at gøre et erstatningskrav gældende mod kommunen for de omkostninger, der er forbundet med den uberettigede brug af din klients ejendom. Endelig har du i brev af 7. januar 2011 overfor kommunen oplyst, at din klient muligvis agter at opsætte bom i skel, dvs. afspærre vejen. Kommunen har i brev af 14. januar 2011 oplyst, at den ikke agter at fjerne vejen fra kommunens register over offentlige veje. Den vil dog - som tidligere oplyst - gerne medvirke til at nedklassificere vejen til privat fællesvej, men at den - inden endelig afgørelse herom - skal have den nye nedklassificeringsprocedure på plads. Og dette er endnu ikke sket. Kommunen har i samme forbindelse gjort opmærksom på, at den nuværende vej ikke må afspærres, jf. vejlovens § 10.

Hvad Vejdirektoratet kan tage stilling til

Vi kan alene tage stilling til, om en kommunes endelige afgørelse truffet efter bestemmelse i vejlovgivningen⁴, her vejloven, er lovlig (retlige spørgsmål). Vi kan derimod ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Dette fremgår af vejlovens § 4, stk. 1.

Vi kan derfor ikke tage stilling til, hvorvidt en afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig. Vejdirektoratet kan endvidere tage stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige regler, herunder bestemmelser i forvaltningsloven⁵, i forbindelse med en afgørelse truffet efter vejlovgivningen. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik. Vi kan heller ikke tage stilling til forhold, som er omfattet af anden lovgivning, til forhold, som der endnu ikke er truffet afgørelse om, eller til privatretlige forhold, se nedenfor.

Vejstatus for E vej

Definition af offentlige veje

Ved offentlige veje forstås de veje, gader, broer og pladser, der er åbne for almindelig færdsel, og som administreres af stat, eller kommune i henhold til vejloven. Det følger af denne lovs § 1. Kommunerne udarbejder en vejfortegnelse over samtlige offentlige veje under deres bestyrelse, Det fremgår af vejlovens § 8, stk. 1. Kommunen bestemmer, hvilke nye kommuneveje, der skal anlægges, og hvilke bestående kommuneveje, der skal nedlægges. Det følger af vejlovens § 23. Indtil 1. april 1972 skulle der ved offentlige veje forstås de veje m.m., der var optaget på kommunens vejfortegnelse, jf. § 8 i den dagældende vejbestyrelseslov⁶. Det var således kun veje

³ Indført med lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje, se nærmere § 105, jf. § 101, stk. 3.

⁴ Vejloven, vejbidragsloven, privatvejsloven og vintervedligeholdelses- og renholdelsesloven

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007.

⁶ Lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje

optaget på denne fortegnelse, der var offentlige. For at en vej i dag er offentligt vejareal, er det derfor en forudsætning, at vejen enten før 1. april 1972 var optaget i kommunens vejfortegnelse i henhold til § 8 i den dagældende vejbestyrelseslov, eller efterfølgende er anlagt eller optaget som offentligt vejareal af kommunen i medfør beslutning eller afgørelse truffet efter vejlovens § 23. Det er således i dag ikke en gyldighedsbetingelse, at en offentlig vej er optaget på den i vejlovens § 8 nævnte vejfortegnelse. Det er alene et af flere indici for vejens retlige status.

Offentlige veje skal udskilles af matriklen, jf. vejlovens § 88, stk. 1⁷, og § 89, stk. 1. I

vejbestyrelseslovens § 12 fandtes en tilsvarende bestemmelse. At en vej er udskilt af matriklen er derfor endnu et indicium for, at vejen er en offentlig vej. Hvis en vej ikke er en offentlig vej, er den en privat vej.

Definition af private fællesveje

Ved 'private fællesveje' forstås veje, gader, broer og pladser, der ikke er offentlige veje⁸, der tjener som færdselsareal for en anden ejendom end den ejendom, som vejen ligger på. Det er endvidere en betingelse, at ejendommene ikke ejes af samme person/personkreds. Det fremgår af privatvejslovens § 2, stk. 1. Kommunen skal optage private fællesveje og udlagte private fællesveje i byer og bymæssige områder⁹ på en vejfortegnelse, der skal offentliggøres. Det fremgår af privatvejslovens § 21. Om en vej er en privat fællesvej, afgøres alene af definitionen i privatvejslovens § 2. Det forhold, at den er optaget på kommunens fortegnelse over privat fællesveje, er således ikke det afgørende bevis for vejens retlige status. Det areal, som private fællesveje ligger på, er normalt enten en del af en matrikuleret ejendom eller en selvstændigt matrikuleret (vej-)ejendom. Spørgsmålet om, hvem der har vejret til en privat fællesvej, er et privatretligt spørgsmål. Og dette kan hverken kommunen som vejmyndighed – eller Vejdirektoratet som klagemyndighed – tage stilling til. I mangel af enighed mellem de private parter hører spørgsmålet under domstolene.

Vores vurdering

Status for E vej

Vi kan konstatere, at E vej fremgår af den tidligere kommunes register af 1. april 1971 over offentlige veje (kommuneveje). Her er E vej benævnt som offentlig bivej. En tilsvarende registrering af E vej findes i kommunens vejregisterudskrift af 3. september 1993.

Hertil kommer, at kommunen har indsendt kopi af vejregister fra GI. Kommune, og hvoraf det fremgår, at E vej var offentlig bivej pr. 1. april 1971. Da vejen således var optaget på kommunens vejfortegnelse over offentlige veje før 1. april 1972 og ikke efterfølgende ses nedklassificeret, er vi enige med kommunen i, at vejen skal administreres som en offentlig vej. Og det uanset manglende opdatering af nuværende matrikelkort om de faktiske forhold. Vi mener ikke, at kommunens oplysning om E vejs status er en forvaltningsretlig afgørelse, men er alene at betragte som en konstaterende oplysning om gældende ret.

⁷ I modsat fald kan spørgsmålet om hævd blive aktuelt, jf. vejlovens § 88, stk. 2.

⁸ Jf. privatvejslovens § 1

⁹ Jf. bestemmelserne i privatvejslovens § 13, stk. 1, 2 og 5.

Vejens forløb

Vi må konstatere, at der mellem din klient og kommunen eksisterer en grundlæggende uenighed om, hvorvidt det nuværende – og eneste – forløb af E vej er en offentlig vej, for så vidt angår den del af vejen, der forløber over matr. nr. 5 b. Ud fra det indsendte materiale og eksisterende luftfotos af området må vi lægge til grund, at en del af det offentlige vejforløb på et tidspunkt har "skubbet sig", således at den offentlige vej og din klients adgangsvej til og fra E vej 5 er blevet til én og samme vej. Og dette i hvert fald siden 1967. Vi skal i den forbindelse bemærke, at det forhold, at en offentlig vej har "skubbet sig" i marken, ikke ændrer på vejens status som offentlig. Manglende opdatering af nuværende matrikelkort om de faktiske forhold ændrer heller ikke på en vejs status.

Nedklassificering af E vej til privat fællesvej

Ud fra kommunens oplysninger i breve af henholdsvis 24. november 2010 og 14. januar 2011 må vi forstå, at der endnu ikke er truffet en afgørelse i denne del af sagen, jf. ordlyden af kommunens breve.

Afspærring af den nuværende E vej

Det er kommunen – som vejbestyrelse – der bestemmer, hvilke arbejder der skal finde sted – og hvor – på kommunens egne veje. Dette fremgår af vejlovens § 10. Det gælder også i spørgsmålet om afspærring af en offentlig vej.

Som nævnt ovenfor foretages afspærring af en offentlig vej efter færdselslovens bestemmelser, i dette tilfælde efter denne lovs § 92, stk. 2. En klage over en afgørelse, der er truffet efter denne bestemmelse, skal rettes til Rigspolitichefen. Dette fremgår af færdselslovens § 92 c, stk. 2. Uanset dette må vi dog forstå sagen således, at der ikke er truffet en afgørelse i denne del af sagen. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at din klient alene har oplyst, at han *muligvis* vil afspærre vejen¹⁰, og at kommunen hertil har oplyst, at han ikke lovligt vil kunne foretage en sådan handling.

Vores afgørelse

Vi kan ikke tage stilling til din klage. Det skyldes, at kommunens oplysning om beliggenhed og status for E vej ikke er en forvaltningsretlig afgørelse. Vi kan heller ikke tage stilling til spørgsmålet om vejens ændrede forløb, da der er tale om et privatretligt (erstatningsretligt) spørgsmål. Da kommunen med sit brev af 14. januar 2011 endnu ikke har truffet endelig afgørelse i spørgsmålet om eventuel nedklassificering af vejen til privat fællesvej, kan vi heller ikke tage stilling til dette spørgsmål. Tilsvarende gælder spørgsmålet om afspærring af E vej, hvor kommunen (og politiet) ikke har truffet en endelig afgørelse efter vejlovens eller færdselslovens bestemmelser.

Privatretlige spørgsmål

Spørgsmålet om, hvorvidt din klient er berettiget til eventuel erstatning som følge af, at vejen har "skubbet sig" fra det oprindelige vejudlæg til din klients private indkørsel/adgang til E vej 5, er et privatretligt, erstatningsretligt spørgsmål, som må afgøres ved domstolene.

---

¹⁰ Jf. dit brev af 7. januar 2011 til Kommunen.

Dette gælder også spørgsmålet, om din klient har foretaget sådanne ikke-færdselsmæssige dispositioner over vejarealet, der fremgår af hans matrikelkort, at han kan have vundet hævd på vejarealet helt eller delvist som sin private ejendom.

